

Universitat de Girona
Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales

Diplomatura Ciències Empresariales
Curs 2001-2002

assignatura troncal
6 crèdits

Departament d'ECONOMIA
Campus de Montilivi
17071 Girona
fax +34 972 41 80 32
joan.sole@udg.es

PROGRAMA d'ECONOMIA ESPANYOLA I MUNDIAL

Professors: Joan Solé

Objectius:

L'objectiu del present programa és aportar a l'estudiant els coneixements necessaris per:

- Saber els trets del passat que fan que l'economia espanyola avui sigui el que observem
- Comprendre el funcionament de l'economia espanyola en el moment actual
- Entendre les seves interrelacions i dependències amb les economies de la resta del món

Programa teòric:

Part I: EINES I CONCEPTES

Lliçó 1: Conceptes d'economia aplicada

Comptabilitat nacional: producció, renda, despesa. Comparacions entre economies i comparacions temporals. L'enregistrament de les operacions amb el sector exterior.

Part II: ECONOMIA INTERNACIONAL

Lliçó 2: Introducció a l'economia mundial

Característiques generals de l'economia mundial. La pèrdua de poder dels Estats. Les polítiques econòmiques dels anys 80 i el triomf del neoliberalisme. Regionalització i processos d'integració econòmica: NAFTA, UE, Mercosur... L'evolució de l'economia mundial a la dècada dels 90. Globalització i subdesenvolupament.

Lliçó 3: La Unió Europea

Cronologia de les Comunitats Europees. Principals institucions comunitàries. El Tractat de Maastricht: antecedents i repercussions en la política econòmica. Costos i beneficis de la UEM. El Tractat d'Amsterdam i l'Agenda 2000.

Part III: LA INSERCIÓ DE L'ECONOMIA ESPANYOLA EN L'ECONOMIA INTERNAICIONAL

Lliçó 4: El procés de desenvolupament recent de l'economia espanyola

Les transformacions estructurals de l'economia espanyola. El despertar de l'economia espanyola. Traducció econòmica de la Transició política espanyola (1975-1979): polítiques davant la crisi: etapes i instruments. L'economia espanyola a finals del segle XX.

Lliçó 5: Les relacions econòmiques internacionals de l'economia espanyola

Fluxos de comerç entre grans blocs comercials. Fluxos de comerç entre països comunitaris. El sector exterior espanyol abans de la integració a la Comunitat Europea. Efectes de la integració a la Comunitat Europea sobre el sector exterior espanyol. Moviments internacionals de capitals.

Part IV: EL MARC INSTITUCIONAL

Lliçó 6: Marc social i mercat de treball

Població i mercat de treball. Funcionament del mercat de treball i causes de l'atur. Les polítiques d'ocupació comunitàries? Ocupació i atur a Espanya. Les relacions laborals a l'estat espanyol.

Lliçó 7: El sector públic

El paper del sector públic a l'economia. Unió Europea: pressupost i polítiques comunitàries. Estat espanyol: estructura institucional, pressupost i polítiques. L'empresa pública espanyola.

Lliçó 8: El sistema financer

El sistema financer: funcions, tipologia i intermediaris. La política monetària de la Unió Europea. Estructura institucional. El sistema financer espanyol i el procés d'integració en la UE. Mercats de capitals.

Part V: ESTUDI DE SECTORS

Lliçó 9: El sector primari

El sector primari: agricultura, ramaderia i pesca. Evolució i importància de l'agricultura, ramaderia i pesca mundials. La Unió Europea i la Política Agrícola Comunitària. (PAC)
L'agricultura espanyola en la CE. Conseqüències de l'adopció de la PAC. El sector agrícola espanyol dels 90s.

Lliçó 10: El sector industrial i energètic

Indústria i energia: conceptes complementaris. L'energia a l'estat espanyol: recursos i medi ambient. Evolució de la indústria. La indústria espanyola en el moment de l'entrada a la UE. La indústria espanyola dins la UE.

Lliçó 11: El sector serveis: una visió de conjunt. El sector turístic

El sector serveis. Concepte, classificacions dels serveis i evolució històrica. Anàlisi general i problemàtica general del sector serveis. Estudi de subsectors.

Programa de pràctiques:

Consta d'exercicis, casos, lectures, que entre d'altres faran referència a: redacció d'informes econòmics; comptabilitat nacional; balança de pagaments i indicadors de protecció i especialització comercial; política comercial; tècniques localització i procés d'informació econòmica. Aquestes pràctiques s'aniran realitzant al llarg del curs d'acord amb el ritme de les classes teòriques. Els estudiants podran ser convidats a resoldre els exercicis a casa o a fer diverses lectures.

Treball de recerca opcional. El tema ha de tractar qualsevol aspecte actual que faci referència a l'economia espanyola i/o mundial sempre i quant aquest tingui el vist-i-plau dels professors de l'assignatura. Els treballs poden ser realitzats individualment o en grups de com a màxim 4 persones. És

obligatori exposar els resultats de la recerca en seminari obert al públic.

Desenvolupament del programa al llarg del curs:

Les classes de teoria i de pràctiques es desenvoluparan simultàniament en el temps. L'objectiu és que les classes pràctiques complementin els temes estudiats en la teoria. En funció del ritme de desenvolupament del curs, es realitzaran diverses sessions d'activitats acadèmicament dirigides (AAD).

Sistema d'avaluació:

Convocatòria de juny: Examen escrit (80 % de la nota); exercicis pràctics (20% de la nota).

Treball voluntari que afegeix fins un màxim d'1 punt a la nota final.

ACLARIMENT: El treball voluntari i els exercicis pràctics només puntuen en la nota final si la nota de l'examen és major o igual que 4,5.

Convocatòries posteriors del mateix curs: Examen escrit amb una ponderació del 100% en la nota final.

Es guarda la nota del treball voluntari realitzat durant el curs.

Bibliografia bàsica:

Com a base per preparar l'assignatura, a més de les classes, cal llegir els materials que sortiran per publicacions i els llibres:

HARRISON, Joseph (1998), *Economía española de la Guerra Civil a la Comunidad Europea*. Istmo.

GARCÍA DELGADO, J. L. (1999). *Lecciones de economía española*. Civitas, Madrid. 4ª edició.

Bibliografia complementària:

GARCIA DELGADO, J. L. (Dir) (1999), *España Economía ante el S. XXI*. Espasa Calpe. Madrid.

JORDAN, J.M. (1999), *Economía de la Unión Europea*. Civitas, Madrid

LÓPEZ-LÓPEZ, M.T, Y ALFONSO UTRILLA DE LA HOZ (1996). *Introducción al Sector Público Español*. Madrid. Editorial Civitas. 3ª edició.

MUÑOZ DE BUSTILLO, R.; BONETE, R. (1997). *Introducción a la Unión Europea*. Madrid. Alianza Universidad.

Requeijo, J.

- (1998). *España en deuda 1975-1995*. McGraw-Hill. Madrid

- (1995). *Economía mundial*. McGraw-Hill, Madrid.

BERZOSA, C.; BUSTELO, P.; DE LA IGLESIA, J. (1996). *Estructura económica mundial*. Síntesis Editorial. Madrid

TAMAMES, R. (1960/1997), *Estructura Económica de España*. Alianza Universidad Textos, Madrid, 22a edició